

Till: Fredrik Odelram
Näringsdepartementet
Kopia: Daniel Johansson, et al

Ytterligare insatser för solenergi

Med referens till alliansens valmanifest, och följande citat *"Ytterligare insatser görs för att stimulera utvecklingen av solceller och solvärme"*, och våra uppvaktningar av statssekreterare Daniel Johansson, den 14 dec 2010 resp. den 22 juni 2011, vill vi härmed lämna Svensk Solenergis förslag till ytterligare insatser för att stimulera utvecklingen av solet och solvärme i Sverige med anledning av höstens budgetproposition.

Dagsläge

Ett stort intresse för solenergi bland privatpersoner och företag i Sverige har det lett till att **hittills tillförda medel för investeringsstöd tog slut före sommaren**, såväl med avseende på solvärme som solet. Före sommaren hade länsstyrelserna drygt 700 ansökningar om solvärmestöd, och drygt 800 ansökningar om soletstöd, som inte kan behandlas innan det tillförs nya medel (eller redan beviljade projekt avskrivs).

För närvarande finns det inga medel anslagna för solvärme 2012 eller därefter, medan det finns ca 60 Mkr anslagna för soletstöd 2012, men inte längre.

Det är sammantaget en **mycket olycklig situation** som leder till **stor osäkerhet hos sökande** (såväl hos de som redan sökt men ej fått besked, som de som tänkt söka) och **stor osäkerhet i branschen** (om den framtida marknadsutvecklingen) och utgör därmed ett **hinder för företagsutvecklingen** i Sverige.

Nedan sammanfattas de insatser vi ser som avgörande på kort och lång sikt. Därefter följer korta motiveringar till desamma.

"Ytterligare insatser" inför 2012

Tills vidare är det av **största vikt att det prestandabaserade solvärmestödet tillförs medel åtminstone tom 2013**. Stödet kan ändras på så sätt att det endast omfattar större anläggningar och den årliga medeltilldelningen kan, om regeringen står fast vid sin inriktning om utfasning, reduceras från 25 Mkr 2011 till **20 Mkr 2012 och 15 Mkr 2013**.

Sedan kan regeringen, tack vare lägre världsmarknadspriser, **överväga att sänka det procentuella soletstödet** något inom ramen för redan tilldelade 60 Mkr för 2012.

Dessutom är det av **största vikt att Energimyndigheten får i uppdrag att utreda och föreslå planeringsmål och vilka ytterligare insatser** som krävs för att stimulera till en väsentlig utveckling för solet och solvärme i Sverige from 2013.

Solvärmestöd 2012-13

Solvärmestödet har medvetet en låg nivå men har stor betydelse för legitimitet och branschutveckling (Ref 1). Försäljningen av solfångare har av olika anledningar minskat de tre senaste åren **och ett uteblivet solvärmestöd 2012 kommer att få stora negativa konsekvenser för branschutvecklingen**. Ytterligare två år med stöd ger Energimyndigheten tid att föreslå en mer långsiktig plan och branschen en chans att anpassa sig till nya förutsättningar.

Stödet kan ändras på så sätt att det endast omfattar större anläggningar och den årliga medeltilldelningen kan, om regeringen står fast vid sin inriktning om utfasning, reduceras från 25 Mkr 2011 till **20 Mkr 2012 och 15 Mkr 2013**.

Med införandet av ROT-avdraget har intresset för solvärmestödet i småhus minskat, Bland annat för att ROT-avdraget har ungefär samma värde som solvärmestödet och att ROT-avdraget kan omfatta andra åtgärder. Därför har inte solvärmestöd till småhus samma betydelse som före införandet av ROT-avdrag (Ref 1).

Solvärmestöd till större anläggningar (from 2009) har inte utvärderats (en begränsad andel av de som beviljats medel har färdigställt och ansökt om utbetalning) och det är vår bedömning att stödet än så länge är avgörande för att det ska uppföras större anläggningar (bl.a. pga. att man inte kan utnyttja ROT-avdrag för större anläggningar).

Vidare var ett syfte med ändringen av förordningen (from 2009) att få "ringar på vattnet" med hjälp av stöd till större anläggningar, dels höjer de kompetensen hos byggherrar, konsulter och arkitekter, dels ger fler större (väl synliga, ofta kommunala) anläggningar ett ökat intresse hos småhusägare och entreprenörer att satsa på solvärme. Dessutom ger en ändring av nuvarande stöd att endast omfatta större anläggningar utrymme för fler anläggningar även med reducerad tilldelning av medel.

En sänkning av nuvarande stödnivå 2,50 kr/årskWh till 2,00 kr/årskWh, eller lägre under 2012, skulle däremot minska lönsamheten för sökande på ett avgörande sätt. Dock skulle man kunna överväga en sänkning under 2013 baserat på en utvärdering av kostnadsutvecklingen hos utbetalda bidrag till större system from 2009.

Sedan är det viktigt att Energimyndigheten får i uppdrag att föreslå ett mer långsiktigt solvärmestöd from 2014.

Solelstöd 2012

Då världsmarknadspriserna har minskat väsentligt sedan solelstödet infördes 2009 kan regeringen överväga att anpassa nuvarande stöd till nuvarande prisnivåer. Procentsatsen skulle kunna sänkas, t.ex. från 60/55% till 50/45% och maxbeloppet skulle kunna sänkas från <75 000 kr/kW till <40 000 kr/kW. En eventuell sänkning som bör leda till fler installerade anläggningar med bibehållen tilldelning av medel 2012 (60 Mkr) bör ske i samråd med Energimyndigheten.

Sedan är det av största vikt att Energimyndigheten får i uppdrag att föreslå ett mer långsiktigt solelstöd from 2013.

Nationella planeringsmål

All verksamhet måste ha mål och en plan som förväntas leda till måluppfyllelse. Ett marknadsstöd till solenergi har till syfte att utveckla tillämpningar och företag i Sverige. För att kunna utvärdera resultatet av stöd (verksamhet) måste det kunna ställas i relation till en önskad och/eller möjlig utveckling, på motsvarande sätt som man kan göra för vindkraft.

Vidare har EU krävt att alla länder ska ha en nationell plan för utvecklingen av förnybar energi (Direktiv 2009/28/EG), men vi **saknar en plan för solenergi i Sverige**. Detta trots att solenergi (enligt BBR) är en viktig komponent för att uppfylla ställda krav på en byggnads specifika energianvändning.

Det är därför av största vikt att Energimyndigheten får i uppdrag att utreda och föreslå planeringsmål, såväl för solvärme som solel, och i anslutning vilka åtgärder som är mest lämpliga för en positiv utveckling av tillämpningar och företagsverksamhet på lång sikt. I annat fall riskerar vi att nuvarande stöd endast ger effekter på kort sikt.

En sådan utredning bör omfatta möjligheter och begränsningar

- såväl map företags- och affärsutveckling, arbetstillfällen, export och import,
- som map möjlig energitillförsel i relation till vår framtida energianvändning och anslutande resurs- och miljöaspekter,
- såväl map placering och integrering av solfångare och solcellsmoduler,
- som map nettodebitering av solel och solvärme (i fjärrvärmesystem),
- med gällande PBL och BBR, t.ex. krävs i vissa fall bygglov för att uppföra solfångare och solceller, medan skärmtak, mm, inte omfattas av bygglov, vidare kräver en utveckling mot "plusenergihus" att man behöver se över såväl PBL som BBR,
- med olika stödformer med beaktande av erfarenheter från andra länder och det samarbete kring och utveckling av certifiering av installatörer som krävs inom EU (Direktiv 2009/28/EG), och
- map lönsamhet, såväl för privatpersoner och företag, som samhället.

Som underlag när det gäller solvärme finns det sedan tidigare ett förslag, från Energimyndigheten och Boverket, med ett tydligt mål och en ökad årlig medelstilldelning under en femårsperiod (Ref 1), med koppling till Svensk Solenergis medverkan inom Energimyndighetens program för småskalig värmeförsörjning (Ref 2). Vidare finns som tidigare nämnts en aktuell rapport om erfarenheterna med solvärmestöd tom 2010 (Ref 3). Som underlag när det gäller solel finns det en aktuell utvärdering av nuvarande stöd (Ref 4) och en aktuell utvärdering av Elforsk FoU-program (Ref 5).

Sammantaget krävs det bättre samordnade och mer målinriktade och långsiktiga åtgärder (dock inte nödvändigtvis i form av bidrag) för att möta efterfrågan och skapa erforderliga förutsättningar för en väsentlig marknads- och företagsutveckling i Sverige på motsvarande sätt som nu sker i flera andra Europeiska länder.

Stockholm den 10 augusti, 2011

Lars Andrén – Ordförande

Andrew Machirant – Vice Ordförande

Referenser

1. Energimyndighetens rapport "Solvärmestöd och marknadsutveckling – Resultat tom 2009, samt förslag inför 2011. (Daterad Januari 2010. Dnr. 00-08-04795).
2. Projekt-rapport "Biobränsle och solvärme – Småskalig värmeförsörjning". (Daterad juni 2011. Projekt nr 30688-1).
3. Energimyndighetens rapport "Solvärmestöd och Marknadsutveckling - Resultat till och med 2010". (Daterad juni 2011. Dnr 09-00-5192).
4. ÅF-rapport "Utvärdering av investeringsstöd för solceller 2009-2011" (Daterad mars 2011).
5. Elforsk-rapport "Utvärdering och framtidsanalys av Solel-programmet" (Daterad juni 2011).